

Nedávno jsem kdesi četl zprávu, že pořad Noc s Andělem opouští po patnácti letech věrný průvodce pořadu Pavel Anděl. Pokud je zpráva pravdivá, je pro mě celkem radostná. Tento průvodce mě bohužel dokázal od řady jinak zajímavých večerů se zajímavými hosty svým chováním, směsí suverenity a hloupého uchechtávání, odradit.

V dobách mého mládí se průvodcům hudebními i jinými pořady říkalo konferenciéři. Pod tímto pojmem si dnes vybavím zejména Vladimíra Dvořáka, inteligentního autora průvodního textu budícího dojem improvizace, vždy pečlivě a elegantně oblečeného. Rád jsem poslouchal i jeho sobotní spojovací text, kdy uváděl orchestr Karla Vlacha, pro jehož interprety složil řadu vynikajících textů. Dobře pana Dvořáka vévodila kultivovaná nádherná čeština.

Éra moderátorů nastala po roce 1989. Vznikla řada soukromých rozhlasových a televizních stanic s novými „hvězdami“. Český jazyk s českým přízvukem a kultivovaný projev seděly v koutě. Z obrazovek a z reproduktorů zněl styl „čágo belo“, bulvární tisk předváděl drahý plech drahých automobilů moderátorů, jejich milenky a milence, skandály a TV rosníčkám bylo jedno, zda hlásí déšť či začátek III. světové války.

Uplynulo dvacet let a kolem nás pluje jen několik osamělých ostrovů radosti z češtiny. Rád poslouchám zejména Marka Ebena, jeho nádhernou češtinu, jemný a neurážející slovní humor bez „samochechtotu“ a hýkání, jeho schopnost povídat si dobrou angličtinou v podstatě s kýmkoli se zahraničí. Je milé poslouchat pořady rozhlasových stanic jako jsou Český rozhlas 2 nebo 3 s výbornými moderátory.

Kdo z vás někdy zkusil uvádět jakýkoli hudební pořad, dá mi za pravdu, jak je to těžké. Je to stejné, jako udržet pozornost žáků ve třídě. Znamená to především znalost účinkujících, jejich děl a dosavadních vystoupení. Rovněž na folkové scéně jsem svědkem moderátorských výkonů rozdílné kvality. Folk jako žánr je bezesporu žánrem menšinovým. To znamená, že se postupně všichni znají a poznají. Je laciné dávat do popředí styl, který bych nazval „kamarádkou bodrostí“. Moderování pak budí dojem, že hlavní postavou je moderátor jako dobrý otec (dobrá matka) účinkujících, kteří hrají na jevišti druhé housle. Uvedená bodrost je spojena s pokusem být humorný. Občas se setkávám s tím, že prvním, kdo se tomuto pokusu směje, je moderátor. Není snad nic horšího než ledové ticho v publiku po moderátorově pokusu o vtip. Jsou vystoupení, kdy moderátorem je samotný účinkující. Občas se stane, že mluvené slovo se stane stěžejním a hudba zpěv občas mluvené slovo spojí. Kdo z muzikantů zkusil uvádět své koncerty ví, jak je obtížné zaujmout, nebýt rozvláčný a nemluvit na úkor hudby.

V každém oboru jsou mistři, „střední proud“ i důležití diletanti povýšení na hvězdy a moderování není výjimkou. Čeština je krásný jazyk a měl by nám být zachován i pro další generace. Přeji proto našemu rodnému jazyku více konferenciérů a dobrých moderátorů než je těch druhých, nepojmenovaných.